

Församlingsinstruktion

FÖR *Lagunda församling* MED KYRKOR I
BISKOPSKULLA, FITTJA, FRÖSLUNDA, GRYTA, GIRESTA,
HJÄLSTA, HOLM, KULLA, LÅNGTORA OCH NYSÄTRA

INLEDNING

Det här är en församlingsinstruktion för Lagunda församling i Uppsala stift. Syftet med församlingsinstruktionen är att beskriva Lagunda församlings identitet och vision, och hur församlingen med utgångspunkt i sitt lokala sammanhang arbetar för att nu och i framtiden utföra uppdraget som kyrka utifrån den grundläggande uppgiftens fyra dimensioner: gudstjänst, undervisning, mission och diakoni.

Uppdraget för Lagunda församling är att i Jesu Kristi efterföljd leva och verka som kyrka för alla som bor och vistas i Lagundabygden. I församlingsinstruktionen beskrivs nuläget och församlingens nuvarande arbete som grund för att i framtiden kunna vara lyhörd och anpassa gudstjänster och verksamhet när samhället och människors liv förändras. Nyckelord är *samarbete, lärande* och *samverkan*.

I planering av gudstjänster och verksamhet är målsättningen att utgå från ett inkluderande perspektiv och ta hänsyn till barns behov.

Innehåll

Inledning	3	Mission.....	12
Förutsättningar: bakgrund och nuläge	4	Samverkan	12
Örsundsbro i Lagundabygden	4	Ekumenik och internationella kontakter	12
Lagunda församling.....	5	Internationell mission.....	13
Pastoralt program		Kommunikation	13
Gudstjänst – undervisning – mission - diakoni	6	Diakoni	14
Gudstjänst	6	utgår från behov	14
Årsrytm.....	7	frivillighet och engagemang.....	14
Veckorytm.....	7	internationell diakoni.....	14
Livsrytm.....	8	diakoni i samhälle och i samverkan	15
Musik.....	9	Styrning och organisation	16
Gudstjänster i andra former och på andra språk.....	9	Förtroendevalda	16
Kyrkogårdarna i församlingen.....	9	Personal och arbetsledning	16
Undervisning	10	Församlingskansli.....	16
Barn	10	Begravningsverksamhet.....	17
Konfirmander	11	Fastigheter och miljö	17
Unga	11	Barnkonsekvensanalys.....	19
Vuxna	11	Process, utvärdering och revidering	19

Biskopskulla kyrka
Hjälsta kyrka

Fittja kyrka
Holms kyrka

Fröslunda kyrka
Kulla kyrka

Giresta kyrka
Långtora kyrka

Gryta kyrka
Nysätra kyrka

FÖRUTSÄTTNINGAR: BAKGRUND & NULÄGE

Örsundsbro i Lagundabygden

Lagunda församling (3250 medlemmar) omfattar Örsundsbro kommun del vilket innebär Örsundsbro samhälle och omkringliggande landsbygd. Inom församlingens område bor 4 500 personer varav 1 900 i samhället. Örsundsbro ligger i Enköpings kommun, Uppsala län.

Befolkningen har i jämförelse med kommunen som helhet en hög andel familjer med barn och yngre ungdomar. Trots att det finns få lägenheter och många äldre väljer att flytta till närliggande orter motsvarar andelen äldre ändå riksgenomsnittet. Att det finns få lägenheter påverkar även inflyttning, föryngring och social omsättning.

Örsundsbro har fyra förskolor med totalt 250 barn, och på Örsundsbro skolan går 470 elever från förskoleklass till årskurs 9 samt en förberedelseklass med tillresande elever. Orten har ingen gymnasieskola så äldre ungdomar pendlar till andra orter för skolgång. Också ett antal yngre elever går i skolan på andra orter.

I samhället finns vårdcentral och ett stort äldreboende med ett upptagningsområde som går över både församlings- och kommungräns. Äldreboendet fungerar som samlingspunkt för boende och deras familjer, men också för äldre som bor kvar hemma och för samhället i stort, exempelvis som lunchmatsal för småföretagare. Enköpings kommun är genom skola med bibliotek, förskolor, samt äldreboende med hemtjänst och vårdcentral den största arbetsgivaren i Örsundsbro.

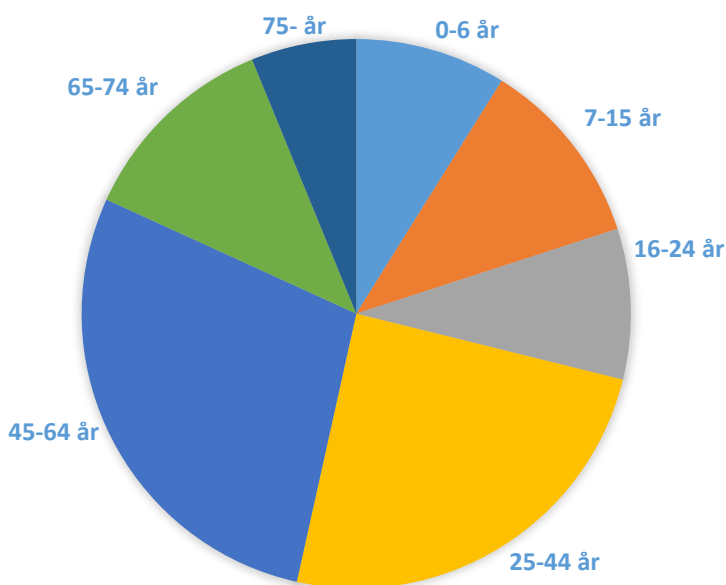
Handelshuset "Kappen" beläget vid Örsundaån inne i Örsundsbro. Idag museum.

Sedan medeltiden har Örsundsbro varit en plats för möten, byteshandel och marknad och samhället är ännu präglad av handel samt mindre industri. År 1850 bildades här Sveriges första kooperativa företag. Cirka sjuttio företag är idag medlemmar i Örsundsbro företagareförening. Landsbygden har en hög andel storjordbruk på grund av bygdens historia med flera slott, herrgårdar och tidigare kronogårdar. Idag finns också ett antal mindre företag såsom gårdsbutiker och ridcentra.

Många boende arbetspendlar till större orter i Mälardalen med dagliga kontakter och relationer till dessa orter. Sådan pendling har förekommit ända sedan 1950-talet och pendlingen ger Örsundsbro viss prägel av sovstad. Pendlingsmöjligheten driver inflyttning, och Örsundsbro är i dagsläget kommunens andra tillväxtort och klassas av SCB som storstadnära landsbygd. Både utbildnings- och inkomstnivå är högre än i Enköpings kommun som helhet.

Lagunda Hembygdsförening är aktiv med årliga arrangemang. Lions, SPF och andra föreningar verkar också i Örsundsbro. Flera bygdegårdsföreningar bedriver verksamhet, och Riksföreningen Hem och Samhälle har en aktiv lokalavdelning i Kulla. Marknaden Mickelsmäss som varje år arrangeras av Lions i samverkan med företag och föreningar lockar människor från ett stort område.

Fritidsaktiviteterna för yngre består till stor del av idrott, främst fotboll och innebandy, samt hästsport. Idrottsföreningarna arrangerar regelbundet ungdomskvällar i samverkan med Svenska kyrkan. Flera andra föreningar har också regelbundna arrangemang inom sport och fritid för olika åldrar.

Ålderssammansättning inom Örsundsbro kommun del/Lagunda församlings område år 2016.

Källa: Svenska kyrkans statistikdatabas

Lagunda församling

Namnet Lagunda kommer av att församlingens geografiska område i stort sett motsvarar Lagunda härad (förutom Gryta socken som ingick i Hagunda härad). Namnet togs den 1 januari 2010 då de tio församlingarna i Gryta pastorat gick samman till Lagunda församling.

Församlingens tio kyrkor är medeltida, förutom en slottskyrka från 1600-talet byggd på medeltida grund. De är till övervägande del små och belägna vid mindre vägar, på bilavstånd från Örsundsbro samhälle vilket ger en begränsad tillgänglighet. Vid tre kyrkor finns församlingshem med möjligheter till sammankomster. Lagunda församling har ett stort kulturarv att förvalta genom sina kulturhistoriskt intressanta kyrkor. Vid varje kyrka finns också en kyrkogård och dessa tio kyrkogårdar utgör i sig ett betydande kulturarv med kulturgravar, trädvård och privata gravkor som församlingen ansvarar för.

Församlingens huvudsakliga lokaler för verksamhet, församlingsarbete och personal ligger i Örsundsbro. Ett omfattande projekt för om- och tillbyggnad är i inledningsskedet. Satsningen svarar mot den allt högre koncentrationen av befolkning till samhället. Samtidigt bedrivs ett projekt för att ta till vara engagemang kring de tio kyrkorna och deras lokala sammanhang.

Sekulariseringen i bygden började tidigt och finns dokumenterad ända från 50-talet. Över tid är trenden för medlemskap nedåtgående vad gäller både andelen medlemmar och det faktiska antalet; från 91 % år 2000 till 80 respektive 73 % år 2010 och 2015. Förändringen beror i första hand på lägre andel medlemmar av de inflyttade, samt på utträden. Antalet invånare inom församlingens område växer men andelen av de inflyttade som är medlemmar minskar. Nybyggnation gör att barnfamiljer flyttar in vilket påverkar såväl ålderssammansättning som intäkter. Den så kallade generationsväxlingen där antal avlidna medlemmar sätts i relation till antal döpta barn är för de flesta år positiv för Lagundas del; det döps flera barn än antalet äldre som avlider. Församlingens arbetar brett för att nå familjer och skapa naturliga kontaktytor, bland annat genom kontakt med alla nyfödda, samverkan med föreningsliv och projekt kring exempelvis Sommarkyrka.

Antalet kyrkliga handlingar har sedan 2015 ökat trots att antalet medlemmar minskar. Ungefär två av tre nyfödda barn i församlingen döps. I nuläget är cirka hälften av alla vigslar kyrkliga. Konfirmationsleden varierar år från år men sammanlagt under de senaste fem åren har hälften av tillhöriga femtonåringar konfirmerats. Trenden över tid går mot ett ökat antal deltagare vid kyrkliga handlingar. De kyrkliga handlingarna har hög prioritet i verksamhet och planering.

PASTORALT PROGRAM

GUDSTJÄNST – UNDERVISNING – MISSION – DIAKONI

Församlingens huvuduppdrag är att fira gudstjänst, undervisa, bedriva mission och utöva diakoni. Dessa dimensioner av uppdraget genomsyrar alla delar av församlingens liv.

Lagunda församling strävar efter att vara en tillgänglig och angelägen kyrka, levande och aktuell för människor i olika skeden i livet. För att åstadkomma detta är *samarbete* (inom församlingen på flera plan – geografiskt, tematiskt och mellan roller), *lärande* (genom livet) och *samverkan* (med andra organisationer och samhället) prioriterade områden.

Planering och prioriteringar utgår från församlingens aktuella situation, och tar hänsyn till förändringar i samhället och i kyrkan.

Lagunda församling har som målsättning att vara närvarande där människor finns i församlingen: i de tio kyrkorna, med öppna verksamheter i centralorten där många människor vistas, i sammanhang och i samverkan med andra lokala aktörer – särskilt ortens äldreboende – och på webb/sociala medier.

Församlingen vill bistå lokala aktörer, samhällsinstitutioner och företag med stödinsatser och handledning efter behov.

Gudstjänst

Lagunda församling firar huvudgudstjänst i form av högmässa i Giresta kyrka varje söndag. Församlingen är medveten om behovet av kontinuitet, regelbundenhet och igenkännbarhet för att människor ska kunna leva och växa i gudstjänstlivet.

Under alla veckans dagar firas olika former av gudstjänster och andakter, integrerade i församlingens verksamhet och sammanvävda med undervisning, mission och diakoni.

Den natten då herren Jesus blev förrådd tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade: "Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig." Likaså tog han bågaren efter måltiden och sade: "Denna bågare är det nya förbundet genom mitt blod. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig."

1 Kor 11:23-25

I församlingen pågår ett projekt som bygger på samverkan och delaktighet kring de tio sockenkyrkorna: Biskopskulla, Fittja, Fröslunda, Giresta, Gryta, Hjalsta, Holm, Kulla, Långtora och Nysätra. Målet är att bygga en levande och aktiv gemenskap med hög lekmanamedverkan, där både helhet och delar ryms.

De många kyrkvårdarna i kyrkvårdsgruppen är viktiga medarbetare i församlingens gudstjänster. Deras engagemang och medverkan är en av grundstenarna för Lagunda ska kunna fortsätta vara en levande gudstjänstfirande församling.

Gudstjänstlivet i Lagunda församling är strukturerat utifrån tre samverkande rytmer: årsrytm, veckorytm och livsrytm.

Gudstjänst i Långtora kyrka.

ÅRSRYTM

Kyrkoåret genomsyrar både gudstjänster och verksamhet. De stora helgerna lyfts fram både i högmässan i Giresta kyrka och i gudstjänster efter lokal tradition runt om i övriga kyrkor, ofta i samverkan med lokala aktörer eller tillsammans med lägerverksamhet för konfirmander och unga. Målet är att genom tydlig rytm skapa ett igenkännande genom att anknyta till traditioner och samtidigt inbjuda till förnyelse och fördjupning.

Under sommaren pågår Sommarkyrkan då kyrkorna öppnas var sin vecka för andakter, gudstjänster och kulturaktiviteter runt kyrkan och kyrkogården. Ett uppskattat inslag under dessa veckor är Kyrkans sommarkvällar med gäster med lokal anknytning, musik och andakt.

Återkommande gudstjänster inom årsrytmen:

- * Adventsfirande i Nysätra
- * Adventsbön i Hjärsta
- * Luciafirande i Fittja
- * Fjärde advent med En välsignad jul i Långtora
- * Julbön i Gryta kyrka och på Liljegården
- * Julnattsmässa i Fröslunda
- * Nyårsbön i Biskopskulla
- * Fastecafé i Långtora
- * andakter i fastan och Stilla veckan
- * påskfirande i Giresta, kompletterat med böner och andakter i samband med läger i Långtora
- * Gökotta vid Kristi Himmelsfärd i Fittja
- * musikandakt i vårtid i Kulla
- * Pingstgudstjänst i Nysätra
- * sommargudstjänst på Kvekgården/Fröslunda i samverkan med Hembygdsföreningen
- * musikgudstjänster på annandagar och på midsommardagen i Biskopskulla, Holm eller Kulla
- * marknadsgudstjänst på Mikaelidagen i samverkan med RIA och Mickelsmässmarknaden
- * skördevesper vid tacksägelsedagen i Hjärsta
- * minnesgudstjänst vid Allhelgona i Hjärsta samt öppna kyrkor under helgen, med andakter.

Volontärledd adventsandakt i Hjärsta kyrka.

VECKORYTM

Varje söndag firas två gudstjänster: **högmässa** i Giresta kyrka följt av **gudstjänst/andakt** i någon av kyrkorna på söndag eftermiddag. Eftermiddagens gudstjänst är ofta tematisk med stort inslag av lekmanamedverkan. Under veckan firas **andakter i verksamhet** måndag till onsdag, **veckomässa** med konfirmander och unga på onsdag, **veckomässa** följt av **bön och bibelstudium** i Kyrkstugan på torsdag samt **Gudstjänst inför helgen** på fredagen i samverkan med äldreboendet Liljegården.

I vecko- och månadsrytmen ingår också andra gudstjänstformer: **meditationsgudstjänst** kring Frälsarkransen, **veckomässa** samt **Messy Church** som för små och stora med gemenskap, gudstjänst och måltid.

Begravningar erbjuds i första hand på vardagarna; på lördagar firas **dop och vigslar** och församlingen erbjuder också dop i samband med söndagens högmässa.

Möten och gemenskap fortsätter ofta efter gudstjänster med kyrkkaffe, samlingar eller måltid.

Kyrkans sommarkväll i gröngräset vid Fittja kyrka.

LIVSRYTM

Dop, vigsel och begravning har stark ställning bland medlemmarna i Lagunda församling och dessa gudstjänster tillhör de mest efterfrågade och besökta. Dessa kyrkliga handlingar är därför en prioriterad uppgift för arbetslaget. Gudstjänsten är i centrum samtidigt som traditionen av att människor lättare närmar sig kyrkan vid kyrkliga handlingar bejakas. Alla kyrkor är så långt möjligt öppna för kyrkliga handlingar året om.

Räddningstjänstens regler begränsar idag starkt antalet personer som får vistas i kyrkorna. Giresta kyrka som är störst får ta in 200 personer och Långtora kyrka 150. För övriga åtta kyrkor gäller att endast 50 personer får vistas samtidigt i kyrkan. Detta påverkar hela församlingens gudstjänstliv, men alldeles särskilt dop, vigsel och begravning. Arbete och samtal pågår.

De kyrkliga handlingarna präglas av välkomnande och öppenhet. Samtal inför kyrkliga handlingar genomförs i första hand i hemmen. Gemenskapen med församlingen betonas genom att kyrkvårdar tjänstgör vid kyrkliga handlingar. I förbönen vid högmässan innesluts de döpta barnen, de som ingått äktenskap likaväl som de människor som avlidit och överlämnats till Gud. Konfirmanderna lyfts särskilt fram i bön i högmässan varje vecka.

Dop

Dopgudstjänst, inbjudan till dop och möten i samband med dop utformas så att dopet blir meningsfullt och öppnar för en fördjupad relation med kyrkan och med Gud.

Dop och dopuppföljning ingår i barnverksamheten och dopfest firas vid Kyndelmäss.

Intimt dop i baptisteriet i Kulla kyrka.

*Så skall ni be:
Vår fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske...*

Matt 6:9-10

Konfirmation

Konfirmanderna prioriteras i församlingen. De skrivs in på våren och det finns alltid en konfirmandgrupp inskriven och inkluderad i helheten av församlingens gudstjänstliv. Konfirmanderna ges möjlighet att redan från inskrivningen lära känna församlingen och kyrkan; de inbjuds särskilt till sommarkyrkan i sina respektive sockenkyrkor och får under ett helt år vara med och dela församlingens gudstjänster och verksamhet. Konfirmander och unga firar i regel veckomässa varje vecka. De får regelbundet uppdrag i högmässa, veckomässa och meditationsgudstjänst.

Vigsel

Flera av församlingens kyrkor är uppskattade av både brudpar från församlingen och brudpar från andra församlingar. Lagunda församling vill göra parterna medvetna om vigselgudstjänsten som ett tillfälle för tacksägelse, om förlåtelse som livshållning, och om vigseln som ett tillfälle att vädja om Guds välsignelse. I samtal inför vigsel visas också på hur förbundet mellan parterna symboliserar förbundet mellan Kristus och kyrkan, och att vigseln därmed blir en gestaltning av kyrkan. Möten och samtal inför vigsel präglas av respekt och omsorg, så att de löften som Gud ger människor kan förmedlas och bli stöd för parterna i deras fortsatta liv.

Begravning

För Lagunda församling ingår begravningsgudstjänsten i ett större sammanhang som sträcker sig från de första kontakterna i anslutning till dödsfall till tacksägelse, urnnedläggning, minnesgudstjänst och sorgegrupp. I samtalet om begravningsgudstjänstens innehåll och innebörd lyfts kyrkans syn på död, hopp och uppståndelse in i samtalet. Bisättning och stöd vid avsked erbjuds. Närvaro av präst vid urnnedläggning är prioriterat som avslutning på begravningsgudstjänsten och återkopplingstillfälle efter begravningen. Församlingen är uppmärksam på barns och ungdomars särskilda behov i samband med dödsfall och begravning, och har kontakt med bland andra S:t Lukasstiftelsen och Sjukhuskyrkorna i Enköping och Uppsala.

Bikt

Församlingen erbjuder bikt som ett komplement till andra former av själavård och personliga samtal.

Detalj från orgelfasaden i Gryta kyrka.

MUSIK

I Lagunda församling är musiken en del av gudstjänstens helhet och all musik i gudstjänsten väljs med omsorg så att den förstärker och kompletterar budskapet. Musiken planeras gemensamt mellan präster, musiker och pedagoger så att den blir integrerad med verksamhet och skapar sammanhang mellan olika typer av gudstjänster. Även konserter i kyrkorna inom församlingen gestaltas så att de uttrycker lovsång och bön.

Genom kyrkomusiken får människor uttrycka och tolka sina andliga och existentiella frågor. Körer och annan musik skapar vägar mellan verksamhet och gudstjänst. Inom församlingen finns en stark kyrkomusikalisk tradition. Körerna leder tillsammans med kyrkomusiker församlingens bön och lovsång i gudstjänster, men de har även pedagogiska, diakonala och missionerande syften. Körsångare deltar i olika projekt för utveckling och fördjupning.

*Sjung till Herrens ära,
sjung en ny sång,
sjung till Herrens ära,
hela världen!*

Ps 96

Körmedlem förbereder sig inför högmässan.

Församlingen erbjuder undervisning i orgel och piano för både barn och vuxna.

I Lagunda församling finns 1,5 kyrkomusikertjänst, med krav på kantorutbildning. Församlingens huvudmusiker är kantor.

I församlingen finns fyra vuxenkörer: Lagunda kyrkokör, Lagunda manskör, damkören Voices of Ladies med pågående gospelprojekt och Våga Sjunga-kören. Kyrkokören samarbetar kontinuerligt med Chorus Ena. Lagunda församling har en barnkör åldrarna 6-9 år. Musiken har en viktig plats inom verksamheter för barn och familj och för konfirmander och unga.

GUDSTJÄNSTER I ANDRA FORMER OCH PÅ ANDRA SPRÅK

Lagunda församling har kontakter inom Uppsala stift, samverkar med nätverket Tro och Ljus och är medlem i Uppsala Stadsmission. På dessa och andra sätt kan församlingen bistå med stöd till den som har behov av särskilda former för att fira gudstjänst, uttrycka och dela sin tro. Församlingen är öppen för att välkomna andra språk i gudstjänsterna. I dagsläget finns inget sådant behov uttryckt lokalt men beredskap för förändringar finns.

KYRKOÅRDARNA I FÖRSAMLINGEN

Församlingens tio kyrkogårdar är vilorum för avlidna, men också mötes- och andaktsplatser för levande.

*"Jag är uppståndelsen
och livet."*

Joh 11:25-26

Kyrkogården är en del av det heliga rum som hjälper människor att bearbeta sorg och möta hoppet om att livet segrar över döden. På kyrkogården får människor i handling visa kärlek och omsorg.

Smideskors på Fröslunda kyrkogård.

Undervisning

För Lagunda församling är *lärande* ett av tre prioriterade områden. Genom undervisningen ges människor möjlighet att finna redskap för att tala om tro, växa i tro och fördjupa sin relation med Gud, liksom stöd i att tyda och leva sitt liv på dopets grund. Det är församlingens uppgift att bidra till att skapa mötesplatser där människor får lära av varandra och utbyta tankar och erfarenheter av livet och tron, i kyrkan och i samhället.

... de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.

Apg 2:41-42, 46

Starten sker med en personlig inbjudan till dop och fortsätter genom livet i samtal, verksamhet och gudstjänst. Församlingen har som mål att erbjuda undervisning av olika slag för alla åldrar, men har ett särskilt fokus på de grupper som vistas i församlingen en stor del av sin tid: 0-15 år och 65 år och uppåt. Dessa grupper utgör tillsammans 38 % av befolkningen inom församlingens område.

Församlingen prioriterar att den som arbetar med undervisning och lärande får möjlighet till eget lärande, fördjupning och utveckling. Anställda, förtroendevalda och frivilliga erbjuds kontinuerliga utbildningsinsatser. Personalsamlingarna varje vecka inleds med mässa, bön och bibelstudium för alla som arbetar i den grundläggande verksamheten.

Kyrkoherden är läroansvarig.

Exempel på de doppåsar som delas ut till församlingens nyfödda. Varje påse är unik.

BARN

Lagunda församling arbetar aktivt med olika former av undervisning och lärande riktat till barn. Fokus ligger på åldrarna 0-15 år.

Församlingen erbjuder också undervisning till föräldrar och andra vuxna som har ansvar för barn, för att hjälpa dem att leva och växa i tro med barnen.

Inbjudan till dop samt verksamhet för de allra yngsta barnen, 0-2 år, har särskild prioritet. Lagunda tar personlig kontakt med alla nyfödda och deras familjer. Kontakten fortsätter inom flera verksamheter som riktar sig särskilt till yngre barn: Babykyrkis, Öppen förskola, barnkör och Messy Church. Verksamheten för och med barn och unga har fokus på att vara öppen och tillgänglig för barn och familjer och erbjuda olika former av undervisning, samtal och stöd som kan leda till fördjupad tro och delaktighet i gudstjänst.

Material producerat i församlingen för att hjälpa fler att upptäcka kyrkor och kyrkogårdar.

I en tid då kunskapen om kristen tro, om kyrkorummet och kristna symboler inte naturligt förs vidare mellan generationerna är ett mål för Lagunda församling att genom material och visningar göra kyrkorummet och kyrkans kulturarv tillgängligt.

Församlingen arbetar med att fördjupa kontakter med ortens förskolor och skola, för att gemensamt kunna identifiera mötesplatser, samverka och behov, och för att erbjuda undervisning om kristen tro och tradition anpassat till olika åldrar i enlighet med grundskolans läroplan.

"Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in."

Mark 10:14-15

Välkomstgåva: "doppåse": Alla nyfödda barn i församlingen välkomnas med en gåva i form av en tygkasse med innehåll som synliggör kristen tro och församlingens gemenskap över generationer. Själva påsen samt flera av gåvorna är tillverkade av församlingens syföreningar. Gåvan delas ut vid personligt besök i hemmet. Familjen får samtidigt information om dop, liksom inbjudan till gudstjänster och verksamhet för barn och familj.

KONFIRMANDER

I Lagunda församling utgör konfirmandarbetet navet för undervisning och verksamhet riktad till unga och deras familjer. Under konfirmationstiden ges tillfälle för ungdomarna att identifiera sina egna frågor om tro och att utforska grunderna i kristen tro enligt Svenska kyrkans bekännelse. Konfirmanderna får möjlighet att lära känna och använda kristna ritualer, samt att veta mer om kristna traditioner. De får upptäcka bön och ges uppmuntran till att själva be.

Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.

(Matt 28:19-20)

I undervisningen är det prioriterat att konfirmanderna får lära sig använda och tänka om bibeln och relatera det till sina egna liv. Många av församlingens ungdomar kommer snart efter konfirmationen att röra sig mot andra orter. Ett syfte med konfirmationstiden i Lagunda församling blir därför att bygga förståelse för hur den egna församlingen ingår i en större helhet. Genom att ge erfarenhet av gudstjänstliv och gemensamt språk, musik och texter kan konfirmationstiden bidra till en livslång relation med Svenska kyrkan.

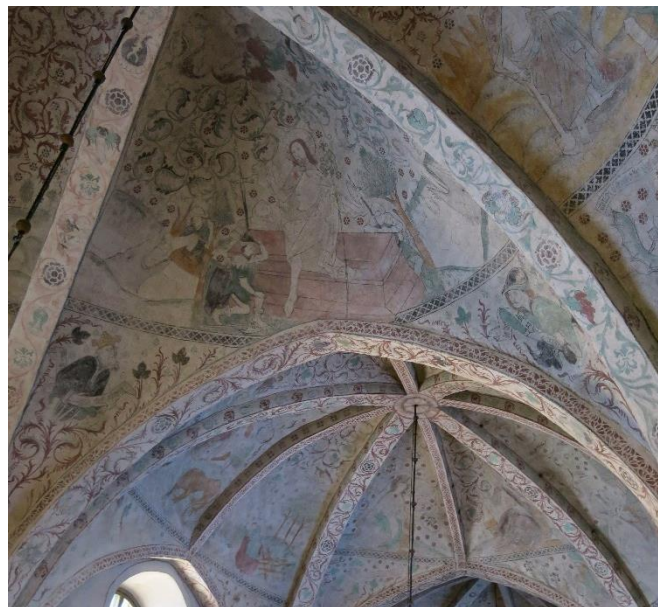
Konfirmandernas föräldrar och andra närstående välkomnas och konfirmationstiden blir en inbjudan till familjerna att förnya kontakter med kyrkan och finna gemenskap kring tro.

Konfirmationsarbetet följer en lokal handlingsplan för konfirmandarbete som revideras regelbundet. Undervisningen utgår från Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete.

UNGA

Undervisningen för unga syftar till att ge dem redskap för att växa i tro, leva och formas som kristna och möjlighet att bli aktiva i sitt engagemang som kristna i samhället och i den världsvida kyrkan. Som en del av undervisningen ger församlingen möjlighet för ungdomar att efter konfirmationen fortsätta som ung ledare eller ta på sig andra uppdrag för att genom detta växa i ansvar, fördjupas i tro och i gemenskap i församlingen.

Antecknade erbjuds möjlighet att delta i anpassad verksamhet, undervisning och lärande som kan leda till dop och konfirmation.

Takmålningar i Gryta kyrka.

VUXNA

För vuxna erbjuder Lagunda församling mötesplatser där människor får mötas kring livsfrågor och kristen tro oavsett ålder. Församlingen organiserar i egen regi eller i samverkan olika föredrag, samtal, evenemang och utställningar. Samtalsgrupper, bibelstudier, meditation och ikonmålning är andra exempel på undervisning för vuxna som Lagunda församling har erfarenhet av.

Frivilliga, förtroendevalda och anställda behöver kunskap – både praktisk och trosinriktad - för att kunna utföra uppdrag och ta på sig ansvar. Förtroendevalda deltar i utbildningar som stiftet arrangerar, och kyrkorådets sammanträden inleds med undervisning. Kontinuerlig utbildning för kyrkvårdar, inventariegrupp/textilgrupp och andra frivilliga är prioriterad, och erbjuds även exempelvis medlemmar i syföreningar, körsångare och konfirmandföräldrar.

Inom församlingens Sommarkyrka får ungdomar ansvar för andakt och visningar samtidigt som de lär känna församlingens verksamhet och kyrkor. Samverkan sker också med lokala aktörer, exempelvis med idrottsföreningen. Unga ledare från församlingen medverkar i Svenska kyrkans Fotbollsskola, som är en gemensam satsning mellan Svenska kyrkan och Svenska Fotbollförbundet.

"Pillerpodden" håller uppskattat lunchföredrag på Liljegården.

Mission

Lagunda församling är en del av den världsvida kyrkan med ansvar för och glädje av både helheten och församlingens egen del. Mission är hela församlingens uppgift och sändningen utgår från gudstjänsten.

Mission är i Lagunda församling till stora delar integrerat med de andra dimensionerna av den grundläggande uppgiften. Uppdraget att synliggöra det kristna budskapet både i ord och handling genomsyrar församlingens gudstjänster och verksamheter.

Personal som arbetar i den grundläggande uppgiften deltar varje vecka i gudstjänst, bön och bibelstudium för att stärkas i uppdraget att vara missionärer inom sina respektive områden.

SAMVERKAN

Lagunda församling är aktiv i samhället och prioriterar *samverkan*. Att vara involverad i olika lokala verksamheter och evenemang skapar förutsättningar för möten och relationer. Detta lägger grunden för att leva i mission och ger möjlighet att visa hur kristen tro har relevans mitt i den tid vi lever i och för varje människas liv.

Fair Trade-bord vid evenemang i samhället.

Församlingen verkar för att göra helheten av det kristna budskapet tydligt genom att arbeta med miljö och solidaritet i samhället idag liksom med att stärka gemensamt och individuellt engagemang för demokrati, jämställdhet, fred och rättvisa. För att uppnå detta pågår arbete inom bland annat opinionsarbete, insamlingsverksamhet och en process för certifiering inom ramen för Fair Trade.

Men när den helige Ande kommer över er, ska ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem, i hela Judéen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns."

Apg 1:8

Och detta evangelium om riket ska förkunnas i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk.

Matt 24:14

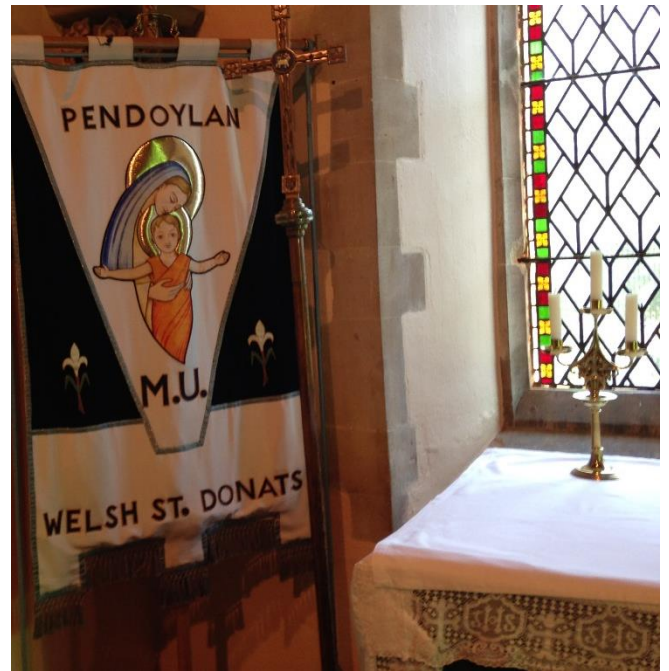

Bild från en kyrka i vänförsamling i Wales.

EKUMENIK OCH INTERNATIONELLA KONTAKTER

Möten mellan människor som delar tro och erfarenheter är ett sätt att tillsammans upptäcka Guds närvaro i världen. Internationella kontakter har varit livliga i Lagunda församling under lång tid och är en del av församlingens identitet och uppdrag. Här ingår församlingen i en lärande process, i *samverkan* och *samarbete* med andra kyrkor som fördjupar förståelsen av att vara församling, förståelsen om vad mission är och om hur vårt uppdrag att sprida evangeliet kan formas.

Situationen idag är att det i andra delar av världen kan finnas en mycket mer levande kyrka än i vårt eget land. Församlingen samarbetar idag med församlingar i East Vale i Uppsala stifts vänstift Llandaff i Wales, och med Lutherska kyrkan i Zimbabwe via pastor Kwanele Ncube. Pastor Ncube verkade år 2015 i Lagunda under tre månader som ett konkret exempel på hur vi kan dela erfarenheter av mission och av att leva som kristna.

Symbol för Lutherska kyrkan i Zimbabwe.

Som en del av den världsvida kyrkan prioriterar Lagunda församling gudstjänst, arbete och engagemang under Kyrkornas globala vecka.

INTERNATIONELL MISSION

Församlingens internationella mission sker framför allt genom Svenska kyrkans internationella arbete. En missionsgrupp samordnar arbetet med Svenska kyrkans insamlingsperioder för internationellt arbete och utlandskyrkan samt för särskilda katastrofinsatser.

Lagunda församling arbetar för att stärka ett ökat individuellt engagemang parallellt med syföreningarnas långa engagemang för mission och solidaritet. Lagunda församling deltar också i *samverkan* med andra aktörer i insamling för Världens Barn.

Material för insamlingskampanj.

Inbjudan till syföreningsauktion.

... ni är mitt brev, och det är skrivet i era hjärtan och känt av alla människor.
2 Kor 3:2

GÖRA KYRKAN KÄND OCH SEDD

Lagunda församling har strategier för information och kommunikation. Målet är att människor som vistas inom församlingens område inbjuds till församlingen och till tron på Kristus.

Att Lagunda församling är en del av den världsvida kyrkan lyfts fram i kommunikationen, så att människor som söker olika uttryck för sin tro och sitt engagemang kan förstå helheten av kyrkans uppdrag. Eftersom Lagunda församling är den enda verksamma kristna församlingen på orten är det extra betydelsefullt att kyrkan och den kristna tron görs synlig och angelägen.

Lagunda församling har som målsättning att alla medlemmar varje år ska få brev från församlingen. Denna personliga kontakt kompletteras med andra kanaler, så att kyrkan blir synlig både i samhället där människor vistas och direkt till varje individ.

De kanaler som främst används är predikoturer i lokaltidning, regelbunden affischering vid kyrkor, församlingshem och i Örsundsbro centrum, annonser för särskilda evenemang, samt närvaro på webb och Facebook.

Tackkort/julkort med motiv från en medeltida korkåpa tillhörande Biskopskulla kyrka (textilrundlarna förvaras idag på Historiska muséet).

Diakoni

I Lagunda församling utgår diakonin från gudstjänsten och all diakonal verksamhet återkopplas till gudstjänsten. Det sker genom förbön i huvudgudstjänsten, genom andakter i all diakonal verksamhet samt genom undervisning om diakonins ursprung – en effekt av gudstjänande och tillbedjan.

Det diakonala mötet är villkorslöst och ett mål i sig, inte ett medel för att nå andra mål. Lagunda församling strävar efter att finnas till hands för stöd i vardag och i kris för alla som vistas inom

församlingen. Det övergripande ansvaret har församlingens präster tillsammans med en engagerad diakonigrupp, med bland annat en utbildad diakon som volontär. Också församlingspedagog, fritidsledare och musiker har ett särskilt uppdrag.

UTGÅR FRÅN BEHOV

Att betjäna den andre utgår ifrån den andres behov. Lagunda församling vill vara lyhörd för behov och ta ansvar för de frågor som väcks av behövande, och utifrån förändringar i samhället. Kyrkan har ett särskilt ansvar för att möta människor som oavsett orsak befinner sig i utsatta situationer. Varje människa behöver bli bemött utifrån sina behov, stärkt i sin värdighet och i känslan av samhörighet med sina medmänniskor. Både andliga och världsliga frågor ska respekteras i kris och svåra situationer.

En diakonal uppgift idag är att skapa mötesplatser och ge människor möjlighet att bryta ensamhet och utanförskap. Församlingen prioriterar hembesök, själavård och enskilda samtal. Samtliga anställda, inklusive kyrkogårdsförvaltningen, har ett ansvar i sina uppdrag att hålla ett diakonalt förhållningssätt och bidra till att verksamheten utvecklas genom att identifiera behov.

Lagunda församling har beredskap för särskilda förfrågningar i krissituationer eller olyckor samt för arrangemang kring flyktingmottagande. Samverkan finns också kring EU-migranter som vistas inom församlingens område.

Exempel på gemenskapsbyggande verksamheter och arrangemang är församlingens gemensamma julfirande *En välsignad jul*, Våga Sjunga-kören som regelbundet medverkar på äldreboendet, liksom Öppen förskola, Messy Church, och andra verksamheter för barn och familjer.

'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

(Matt 25:37-40)

Stickat och skickat från engagerad syförening.

FRIVILLIGHET OCH ENGAGEMANG

Diakoni är den kristna församlingens livsstil och något som genomsyrar hela kyrkans arbete. Lagunda församling uppmuntrar frivillighet och vill ge utrymme för människor att använda sina gåvor för att tjäna andra. För att många ska få vara efterfrågade och ibruktagna som Guds händer i världen vill församlingen inspirera och utrusta frivilliga krafter till medskapande och ansvarstagande. En särskild roll har församlingens syföreningar, tillsammans med engagerade i missionsgrupp och diakonigrupp.

Tjåna varandra, var och en med den nådegåva han fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former.

1 Pet 4:10

INTERNATIONELL DIAKONI

Den internationella diakonin sker genom församlingens engagemang i Svenska kyrkans internationella arbete.

Målet är ökad kunskap i internationella frågor. Världen är idag närvarande i allas vardag och detta ställer krav på arbete för integration, rättvis handel, solidaritet och ökad förståelse för människors utsatthet.

"En välsignad jul", församlingens öppna julfirande.

DIAKONI I SAMHÄLLE OCH I SAMVERKAN

Lagunda församling arbetar för ett ökad *samverkan* med lokala föreningar och organisationer – skola, förskolor, äldreboende, idrottsföreningar, Hela Människan/RIA, företagarförening m fl. – för att utveckla det diakonala arbetet på lokalplanet och identifiera behov.

Lagunda församling inkluderar i diakonin även uppdraget att uppmärksamma och agera där orättvisor och exkluderande sker. Kyrkan har ansvar för att vara en röst som påtalar brister i samhället och att motarbeta företeelser och strukturer som gör att människor får sin värdighet kränkt eller hamnar i utsatta situationer.

"Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv."

Matt 20:25-28

Det diakonala arbetet inkluderar även *samverkan* med andra externa aktörer så som Tro och Ljus, Kyrkans familjerådgivning, föreningen Hjärtrud, Kvinnojouren i Enköping och Uppsala stadsmission.

Lagunda församling är anslutet till och deltar i verksamheten med Uppsala stifts telefonsjälavård.

Inget sjukhus finns inom församlingen men att besöka sjuka och vid behov förmedla kontakt med Sjukhuskyrkan vid näraliggande sjukhus är en del av församlingens diakoni.

Gudstjänst och änglapyssel i församlingens tält mitt i vimlet på marknaden Mickelsmäss.

Förtroendevalda

Församlingen styrs genom kyrkofullmäktige som väljs vid kyrkovalet vart fjärde år. Kyrkofullmäktige utser kyrkoråd som i sin tur inrättar de utskott och grupper som behövs. Kyrkorådet har 2014-2017 tolv ordinarie ledamöter, sex kvinnor och sex män, i åldrar mellan 28 år och 75 år. I kyrkorådet ingår också församlingens kyrkoherde.

Nyckel och lås till Nysätra kyrka.

Personal och arbetsledning

Kyrkoherden är arbetsledare och arbetsgivarrepresentant för samtliga anställda i församlingen. Kyrkoherdens uppdrag regleras genom kyrkoordningen och fastställd delegationsordning. Församlingen följer avtal och förordningar för Svenska kyrkan, och tillämpar fastställd arbetsmiljöpolicy samt jämställdhetspolicy. Kyrkoherden håller årligen personalutvecklingssamtal. Lönerrevision föregås av lönesamtal, och följer församlingens fastställda lönepolicy. Personalsamlingar äger rum varje vecka med möjlighet att ta upp arbetsmiljörelaterade frågor. Dessutom hålls regelbundet skyddsronder med arbetsledare och skyddsombud.

Medelantalet anställda enligt årsredovisning 2015 var 18 personer, inklusive säsongsarbete inom kyrkogård. Fördelningen var 10 kvinnor och 8 män, i åldrar mellan 27 och 63 år. Församlingen har ovanligt hög andel vaktmästare och kyrkogårdsarbetare. En genomgripande organisationsförändring med minskning av antal tjänster genomförs under 2017.

Det finns tre prästtjänster fördelade på en kyrkoherde och två komministrar.

Den obligatoriska musikertjänsten är en kantorstjänst. Församlingens verksamhet för barn och ungdomar leds av en pedagog med lärarutbildning. I verksamheten finns också en fritidsledare och en medarbetare med barnskötarutbildning.

Inom kyrkogårdsförvaltningen finns en arbetsledare som leder och samordnar praktiskt arbete och administration.

Församlingskansli

Församlingens kansli är ett stöd till verksamheter och förtroendemannaorganisation, samt för enskilda, myndigheter och andra organisationer.

Kansliet sköter församlingens ekonomiska förvaltning, och verkställer kyrkorådets beslut inom organisation, administration, information och fastighetsförvaltning.

Inom församlingskansliet finns också ansvar för kyrkobokföring, bokning av kyrkliga handlingar, registerhantering och diarieföring. Information och kommunikation ingår i församlingskansliets uppdrag.

Kollekthåv i Biskopskulla kyrka.

Begravningsverksamhet

Svenska kyrkan sköter på statens uppdrag begravningsverksamheten för samtliga medborgare. Lagunda församling tillhandahåller gravplatser på tio kyrkogårdar. På kyrkogårdarna finns olika gravskick för att svara mot olika behov: kistgravar, urngravar, minneslundar, askgravplatser och askgravlundar. Kontinuerligt arbete sker för att vidareutveckla arbetet med begravning och begravningsplatser.

Begravningsverksamheten följer gemensamma lagar och förordningar och tillämpar principer som fastställs av centrala organisationer. Kontroller av gravstenssäkerhet genomförs systematiskt enligt riktlinjer.

Kyrkogårdsförvaltningen har avtal med krematoriet i Uppsala.

För borgerlig begravning har församlingen etablerad kontakt med flera alternativa hyreslokaler, och för gravsättning av människor av annan tro finns avtal med näraliggande kyrkogårdsförvaltningar.

Ätten Spens har ett gravkor på Gryta kyrkogård.

Antalet gravsättningar inom Lagunda församling är i genomsnitt drygt 30 per år.

Gravrättsinnehavare erbjuds gravskötsel enligt fastställd taxa. Kyrkogårdsförvaltningen sköter i dagsläget 419 gravar, inklusive kulturgravar.

Askgravplatser finns hittills på Fröslunda, Gryta och Hjulsta kyrkogårdar. Fler är planerade.

Fastigheter och miljö

Fastighetsförvaltning är en ovanligt stor del av arbetet i Lagunda församling. Församlingen ansvarar för tio medeltida kyrkor på landsbygden med tillhörande kyrkogårdar, tre fristående församlingshem samt församlingslokaler med kansli och verksamhet. Församlingslokalerna kommer de närmaste åren att genomgå en omfattande om- och tillbyggnad i etapper.

Lagunda församling tar ansvar för skapelsen genom att väga in miljöaspekter i verksamhet. Inte minst gäller detta inom fastighetsförvaltning samt vid användning och uppvärmning av kyrkor och lokaler.

Omläggning av spåntak på Långtora kyrka.

Kulturarv

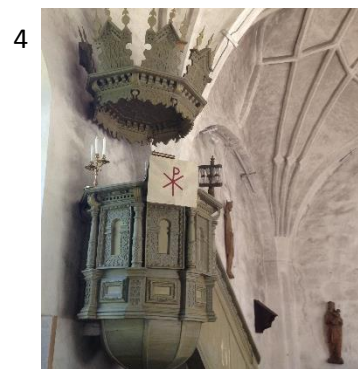
Det kyrkliga kulturarvet i form av kyrkobyggnader, kyrkogårdarna och deras omgivningar är betydelsefullt. Det är ett arv som handlar om identitet på många plan: religiöst, historiskt och kulturellt. Kyrkorna ger oss kunskap om samhällsutvecklingen i stort, men också om lokalsamhället och människors livsvillkor under olika tider. Lagunda församling med tio kulturhistoriskt intressanta kyrkor med tillhörande kyrkogårdar har ett ovanligt stort ansvar och arbetet med kyrkoantikvariska projekt och bevarandeinsatser tar upp mycket betydande resurser för en så liten församling. Församlingen utnyttjar kontinuerligt sådant stöd Uppsala stift erbjuder kring kyrkoantikvariska frågor och mottar regelbundet kyrkoantikvarisk ersättning och kyrkobyggnadsbidrag för projekt.

Varje kyrka med sin unika utformning av exteriör, läge, kyrkogård, interiör och inventarier ger en bild över tro och trons utveckling, gudstjänstformer, arkitektur och hantverk från århundranden, traktens historia, liksom de människor som levt och lever här. Kyrkan blir tillsammans med kyrkogården en sammanhållande symbol för kontinuiteten i bygden.

I kulturmiljölagens fjärde kapitel regleras skyddet för kyrkorna och deras inventarier samt begravningsplatser. För att de kulturhistoriska värdena ska bevaras ställs höga kvalitetskrav på reparationer, vård, underhåll och förändringar. Detta påverkar både användningen av kyrkorna, liksom prioriteringar inom byggnadsprojekt och hur de finansieras.

Bilder från Lagunda församlings kyrkor:

1. Långtora, 2. Biskopskulla, 3. Fittja, 4. Kulla, 5. Giresta, 6. Gryta, 7. Holm, 8. Fröslunda, 9. Nysätra och 10. Hjalsta

BARNKONSEKVENSPANALYS

Barnen intar enligt kyrkoordningens första kapitel en särställning inom kristen tro. Alla barn ska känna sig välkomna till kyrkan oavsett bakgrund, livssituation och familjeförhållanden.

Lagunda församling har som utgångspunkt att barnens bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som på något sätt berör barn och ungdomar.

Församlingen väger in barnens perspektiv i planering och har metoder för barnkonsekvensanalyser inför beslut. Församlingen har tillsammans med Sensus studieförbund arrangerat utbildning kring Barnkonsekvensanalys för både anställda och förtroendevalda och ser detta som en väsentlig del av kontinuerlig utbildning och fortbildning.

Stor väggprydnad skapad i barnverksamheten.

PROCESS, UTVÄRDERING OCH REVIDERING

Denna församlingsinstruktion följer instruktioner från Uppsala stift. Bakgrundsmaterial som använts är utredningar, material och prognoser från Svenska kyrkan och Uppsala stift, rapport Medlemsscenario 2014-2030, statistik från Svenska kyrkans statistikdatabas och SCB, Rapport om storstadsnära landsbygd från Stockholms län (Örsundsbro ingår som exempel i rapporten), samt Ortsanalys för Örsundsbro, framtagen av Enköpings kommun.

Kyrkorådet har varit aktivt under hela processen; särskilt ansvar har lagts på en arbetsgrupp med förtroendevalda och anställda. Församlingen arbetar strukturerat med verksamhetsplanering och uppföljning vilket lagt grund för arbetet. Material från den biskopsvisitation som ägde rum i Lagunda församlingen våren 2016 har inkluderats. Skrivarbetet har till stor del gjorts av kansliet. Ett brett utskick gjordes januari 2017 då förtroendevalda, anställda och frivilliga tillsammans med representanter för de olika verksamheterna fick del av förslag och möjlighet att lämna synpunkter.

Församlingsinstruktionen är ett grundsyns- och identitetsdokument och fungerar styrande vid arbetet med budget och verksamhetsplaner samt som ett utvärderingsinstrument vid bokslut och årsredovisning. Församlingsinstruktionen är i första hand ett redskap för anställda, förtroendevalda och frivilliga medarbetare men är också tillgänglig för alla som vill veta mer om församlingens identitet och vision.

Församlingsinstruktionen är antagen av kyrkofullmäktige den 29 maj 2017 och fastställd av domkapitlet den 7 juni 2017.

Församlingsinstruktionen är inget statiskt dokument utan behöver utvärderas och revideras utifrån nya förutsättningar och prioriteringar. Revidering äger rum en gång per mandatperiod.

Svenska kyrkan

LAGUNDA FÖRSAMLING
ÖRSUNDSBRO